

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री टेकप्रसाद ढुङ्गाना

लेखा सदस्य श्री बासुदेव खनाल

फैसला

२०७९।०८० सालको निर्णय नं. ३५०

पुनरावेदन नं. ०७६-RB-०२२३

पुनरावेदन मिति:-२०७६।१२।०५

मुद्दा:- आयकर (२०७१/०७२) ।

का.जि.का.म.न.पा.वडा नं.१ हाल वडा नं.२९ केशरमहल, लैनचौर स्थित नेपाल
एसविआई बैंक लि.का तर्फबाट अख्तियारप्राप्त ऐ.का प्रबन्ध संचालक अनुकुल
भट्टनागर.....१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाडौं.....१ }
ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर.....१ } प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय:-ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर प्रशासक श्री धनिराम शर्मा

शुरु कार्यालयको निर्णय मिति:-२०७५।१०।१०

प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय : आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट, काठमाडौं

निर्णय गर्ने अधिकारी : महानिर्देशक श्री विनोद बहादुर कुँवर

निर्णय मिति : २०७६।०८।२४

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान अधिवक्ता श्री राजु शाक्य

प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट : विद्वान सहायक-न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकर

अविलम्बित नजीर: x

अन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको मिति २०७६।०८।२४ को निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) तथा आयकर ऐन, २०५८ को दफा ११६ बमोजिम यस न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार अन्तर्गत दर्ता भै पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य एवं न्यायाधिकरणको ठहर यस प्रकार रहेको छ:-

तथ्य खण्ड

१. करदाता नेपाल एस.वि.आई बैंक लिमिटेडले आ.व. २०७१/०७२ को आय विवरण आयकर ऐन, २०५८ को दफा ९९ बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा ९६ अनुसार करयोग्य आय रु. १,६७,९६,२३,७९२।—(अक्षरूपी एक अर्ब सत्तसष्टी करोड छयानब्बे लाख तेईस हजार सात सय बयानब्बे रुपैया मात्र) देखाई ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरमा मिति २०७२।०९।३० मा विवरण पेश गरेको ।
२. करदाताको आ.व.२०७१/०७२ को कर परीक्षणको सिलसिलामा करदाताबाट आय विवरण साथ प्राप्त अन्य कागजातको अध्ययन, छानविन तथा हिसाब किताबको परीक्षण गर्दा आयकर ऐन, २०५८ बमोजिम कट्टी गर्न नपाउने खर्चहरू दावी भएको, व्यवसायको मुनाफा र लाभतर्फ गणना हुनुपर्ने रकम समावेश भएको नदेखिएकोले सोही ऐनको दफा १०१ बमोजिम संशोधित करयोग्य आय कायम गर्नुपर्ने भएको हुँदा सो बमोजिम गर्नु नपर्ने कुनै ठोस सबुद प्रमाण भए पत्र प्राप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र पेश गर्न आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१(६) बमोजिम विस्तृत व्यहोरा खुलाई ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७५।०९।१९ मा जारी भएको सूचना ।
३. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७५।०९।१९ मा जारी भएको सूचना करदाताले मिति २०७५।०९।२३ मा बुझी लिई सोको लिखित जवाफ मिति २०७५।१०।०८ मा पेश गरेको ।
४. करदाताको आ.व.२०७१/०७२ का लागि रु. १,७०,५७,६४,८१६।- (अक्षरूपी एक अर्ब सत्तरी करोड सन्ताउन्न लाख चौसष्टी हजार आठ सय सोह रुपैया मात्र) करयोग्य आय कायम गरी आयकर ऐन, २०५८ को दफा १०१ बमोजिम संशोधित कर निर्धारण

गरी सोही ऐनको दफा १०२ बमोजिम करदातालाई सूचना दिने भनी ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट मिति २०७५।१०।१० मा भएको निर्णय ।

५. ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरले मिति २०७५।१०।११ मा जारी गरेको आ.व. २०७१/०७२ को आयकर तर्फको संशोधित कर निर्धारण आदेशमा चित्त नबुझी करदाता नेपाल एस.वि.आई बैंक लिमिटेडले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७५।११।१७ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।
६. करदाताले दावी गरेको Amortized Expenses, Staff Vehicle Scheme अन्तर्गत सवारी साधनको हास खर्च, बिमा तथा सवारी साधन कर खर्च र मर्मत तथा सुधार खर्च सम्बन्धमा आयकर ऐन (संशोधित सहित), २०५८ को दफा १३, दफा १९ बमोजिम खर्च कट्टी दिन नपाउने गरी शुरु कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण कानून सम्मत देखिएकोले निवेदकको निवेदन जिकिर नपुग्ने भनि आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।०८।२४ मा भएको निर्णय ।
७. करदाताले विकास ऋणपत्रको AMORTIZED EXPENSES का सम्बन्धमा बैंकले विकास ऋणपत्र खरिद गर्दा भुक्तानी गरेको प्रिमियम रकम मध्ये यस आ.व.मा रु.१५,२५,६६८।—खर्च दावी गरिएकोमा उक्त खर्च पाउनु पर्ने Staff Vehicle Scheme अन्तर्गत सवारी साधन बैंकको नीति अनुरूप निश्चित अवधि पश्चात मात्र सम्बन्धित कर्मचारीलाई हस्तान्तरण हुने हुँदा सवारी साधन बैंकको नाममा र बैंककै स्वामित्वमा रहेकोले हास खर्च कट्टी पाउनुपर्ने र सवारी साधनहरूको बैंकको सम्पत्ति भएकोले आफ्नो सम्पत्तिको समुचित सुरक्षा गर्नुपर्ने दायित्व अनुसार बैंकले दावी गरेको बीमा खर्च तथा सवारी साधन कर, मर्मत खर्च समेतलाई समुह 'ख' र 'ग' अमान्य गर्ने गरी गरिएको निर्णय तथा हास खर्च तालिकामा बढी भएको सम्पत्तिको मर्मत खर्च carry forward गरि हास आधारमा पुनः गणना गरी ठूला करदाता कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारण आदेश र सोलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय त्रुटीपूर्ण भएकोले बदर गरी पाँउ भन्ने समेत वेहोराको पुनरावेदक करदाताले यस न्यायाधिकरणमा मिति २०७६।१२।०५ मा दायर गरेको पुनरावेदन पत्र ।
८. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफलको प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकीलको कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई शुरु ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट भएको कर निर्धारण निर्णय उपर आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७६।०८।२४ मा भएको प्रशासकीय पुनरावलोकन सम्बन्धी निर्णय

सहितको सक्कल मिसिल प्राप्त भएको नदेखिँदा उक्त सक्कल मिसिल झिकाई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७७।०९।१७ मा भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

९. नियम बमोजिम पेशी सूचिमा चढी निणयार्थ इजलास समक्ष पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक करदाता नेपाल एस. बि.आई बैंक लिमिटेडको तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विद्वान अधिवक्ता श्री राजु शाक्यले ठूला करदाता कार्यालयबाट आ.व. २०७१।०७२ को हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश र सो आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत मिलेको नहुँदा बदर हुनुपर्छ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो ।
१०. प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित हुनुभएका विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाडौँका विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री संगिता थोकरले शुरु कार्यालयबाट भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश तथा सोही आदेशलाई सदर गर्ने गरी अन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकले गरेको निर्णय समेत कानून सम्मत नै रहेको देखिँदा सदर गरी पाउँ भनी गर्नुभएको बहस समेत सुनियो ।
११. पुनरावेदक करदाताबाट लिइएको पुनरावेदन जिकिर, दुवै तर्फबाट प्रस्तुत बहस बुदाँहरु र मिसिल संलग्न कागज प्रमाणको अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुरबाट करदाताको हकमा भएको संशोधित कर निर्धारणको आदेश र उक्त आदेशलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय मिलेको छ, छैन? करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्छ, सक्दैन भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो ।
१२. निर्णय तर्फ विचार गर्दा, पुनरावेदक करदाताको पहिलो पुनरावेदन जिकिर विकास ऋणपत्र AMORTIZED EXPENSES लाई मान्यता नदिएको सम्बन्धमा रहेको देखिन्छ । करदाताले नाफा नोक्सान हिसाबको अनुसूची १८ मा उल्लेख गरेको आम्दानीमा विकास ऋणपत्रबाट प्राप्त रु.५,५२,८८,७५४।- आम्दानी लेखांकन गरेकोमा त्यस्तो विकास ऋणपत्र खरिद गर्दा भुक्तानी गरेको प्रिमियम बापत रु.१५,२५,६६८।- Amortise गरेको देखिन्छ । विकास ऋणपत्र करदाताको व्यवसायिक सम्पत्ति भएको तथ्यमा विवाद देखिएन । करदाताले खरिद गरेको विकास ऋण पत्र (Bond) आयकर ऐन, २०५८ को दफा २ खण्ड (कट) को परिभाषा अनुसार व्यवसायिक सम्पत्ति भित्र पर्ने देखिन्छ । व्यवसायिक सम्पत्तिसंग सम्बन्धित खर्चहरु (Outgoings) सो सम्पत्ति निःसर्गका बखत प्राप्त

रकम (Incomings) बाट मात्र कट्टी गर्न पाईने अवस्था रहन्छ। Outgoings र Incomings मा समावेश हुने रकमहरूको सम्बन्धमा आयकर निर्देशिका, २०६६ को परिच्छेद २२ अन्तर्गत बुदा नं.२२.५ मा सम्पत्ति तथा दायित्व वापतको खर्च (outgoings) मा सम्पत्तिको निर्माण वा उत्पादन गर्दा लागेको खर्च, सम्पत्ति प्राप्त गर्दा वा दायित्व वहन गर्दा लागेको खर्च, सो सम्पत्ति वा दायित्वको परिवर्तन सुधार र मर्मत सम्भार गर्दा लागेको खर्च लगायत सम्पत्ति वा दायित्वको निःसर्ग गर्दा लागेको खर्च समावेश गरी खर्च (outgoings) यकिन गर्नुपर्छ भन्ने व्यवस्था गरिएको देखिन्छ। विकास ऋणपत्र जस्तो व्यवसायिक सम्पत्ति प्राप्त गर्दा तिरेको प्रिमियम रकम उक्त सम्पत्ति निःसर्ग हुंदा प्राप्त हुने आयमा खर्च कट्टी गरी नाफा वा नोक्सान जे हुन्छ सोही बमोजिम आय जनाउने वा खर्च लेख्नुपर्नेमा करदाताले अहिले नै खर्च कट्टी दावी गरेको कानून सम्मत देखिएन। त्यसैले यस आ.व. मा Amortise गरेको रु.१५,२५,६६८।— लाई आयकर ऐन, २०५८ को दफा ७ को उपदफा (२)(छ) बमोजिम आयमा समावेश गर्ने गरी शुरू कर कार्यालयबाट भएको निर्णय र सोलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय कानूनसम्मत देखिँदा अन्यथा गर्नु परेन।

१३. करदाताको अर्को पुनरावेदन जिकिर हेर्दा, करदाताले Staff vehicle scheme अन्तर्गत खरिद गरेका गाडिको हास कट्टी रु.२,०१,४७,८००।- अमान्य गरेको सम्बन्धी रहेको देखिन्छ। करदाताले Staff Vehicle Scheme अन्तर्गत खरिद गरेका सवारी साधनको स्वामित्व बैंकमा रहेकोले आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ बमोजिम त्यस्ता सवारी साधनको हास कट्टी वापत रु. २,०१,४७,८००।- हास खर्च कट्टी पाउनु पर्ने भन्ने जिकिर लिएको देखिन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ को उपदफा (१) मा कुनै व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा कुनै व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनको लागि सो व्यवसाय वा लगानीबाट सो व्यक्तिको आय आर्जन गर्ने सो वर्षमा आफ्नो स्वामित्वमा रही प्रयोग गरेको हास योग्य सम्पत्तिको हास भए वापत अनुसूची-२ बमोजिम हास खर्च कट्टी गर्नुपर्नेछ भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको देखिन्छ । पुनरावेदक बैंकले Staff vehicle scheme अन्तर्गत खरिद गरेको सवारी साधनहरू सुविधा प्राप्त गर्ने कर्मचारीहरूले आफैले छनौट गरी आफूले चाहेको सवारी साधन खरिद गर्ने, त्यस्ता सवारी साधनको भोगाधिकार सम्बन्धित कर्मचारीमा रही कर्मचारीले नै व्यक्तिगत रूपमा प्रयोग गरेको अवस्था देखिन्छ। त्यस्ता सवारी साधन बैंकको व्यवसाय वा आय आर्जनमा बैंकले प्रयोग गरेको अवस्था समेत देखिँदैन । सुविधा प्राप्त गर्ने कर्मचारीले बैंकको हित विपरित वा सेवा शर्त उल्लंघन गरेको अवस्थामा उक्त सुविधाबाट वन्चित गर्नको लागि

सुरक्षण वापत मात्र त्यस्तो सवारी साधनमा बैंकको स्वामित्व कायम गर्न बैंकको नाममा सवारी साधन दर्तासम्म गराएको अवस्था देखिन्छ। यसरी बैंकले सुविधा अन्तर्गत आफ्ना कर्मचारीहरूलाई उपलब्ध गराएको सवारी साधनलाई बैंकको स्थायी सम्पत्तिको सुचीमा समावेश गरी आयकर ऐन, २०५८ को अनुसूची-२ को खण्ड १ को वर्ग "ग" अन्तर्गत "अटोमोवाइल्स, वस तथा मिनीवसहरू" भन्ने समूहमा समूहीकृत गरी हास खर्च वापत आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९ को उपदफा (१) बमोजिम हास खर्च कट्टी दिन मिल्ने कानुनी आधार देखिन आएन। त्यसैले हास खर्च रु.२,०१,४७,८००।- कट्टी नपाउने गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट भएको निर्णय र त्यसलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय लाई अन्यथा भन्न मिल्ने देखिएन।

१४. त्यसैगरी Staff Vehicle Scheme अन्तर्गत खरिद गरेका सवारी साधनको बिमा खर्च र सवारी साधनको कर वापतको खर्च कट्टी पाउनु पर्ने भन्ने करदाताको अर्को पुनरावेदन जिकिर हेर्दा, माथि प्रकरण नं. १३ मा विवेचना भए बमोजिम पुनरावेदक करदाताले खरिद गरी कर्मचारीहरूलाई सुविधा वापत उपलब्ध गराएको सवारी साधनको प्रयोग करदाता बैंकले नगरी सम्बन्धित कर्मचारीले गरेको देखिएको हुँदा त्यस्ता सवारी साधनको बिमा खर्च तथा सवारी कर समेत प्रयोगकर्ता कर्मचारीले नै व्यहोर्नुपर्ने देखिन्छ। करदाता बैंकको व्यवस्थापन वा लगानीबाट बैंकको आय आर्जन हुने कार्यमा सवारी साधनको प्रयोग नभएको हुँदा आयकर ऐन, २०५८ को दफा १३ को खण्ड (ग) तथा दफा २१ को उपदफा (१) को खण्ड (च) बमोजिम दावी गरिए बमोजिमको बिमा खर्च रु.१२,८१,५२३।- र सवारी साधन कर रु.१,१३,३४०।- गरी जम्मा रु.१३,९४,८६३।- खर्च कट्टी नपाउने ठहर्नुलाई शुरु ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट भएको आदेश तथा सोही आदेश सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट भएको निर्णय समेत कानूनसम्मत नै देखिन आयो।

१५. पुनरावेदक करदाताको अन्तिम पुनरावेदन जिकिर तर्फ हेर्दा सम्पत्तिको समूह 'ख' अन्तर्गत बढी हास खर्च कट्टी दावी गरेको रु.३०,७२,६९३।५९ अमान्य गरेको निर्णय उपर रहेको पाइयो। करदाताको आ.व.०७०/०७१ को संशोधित कर निर्धारणबाट कायम भएको स्थिर सम्पत्तिको हास आधारमा यस आ.व. मा थप भएको सम्पत्ति समावेश गरी आयकर ऐन, २०५८ को अनुसूची -२ को दफा २ बमोजिम हास खर्च गणना अनुसार हुने हास खर्च रु.२,७७,२३,५३४।०४ दावी गर्न मिल्नेमा करदाताले सम्पत्ति समुहको वर्ग 'ख' अन्तर्गत दावी गर्न पाउने भन्दा रु.३०,७२,६९३।५९- बढी खर्च कट्टी दावी

गरेको पाइन्छ। आयकर ऐन, २०५८ को दफा १९(१) मा “कुनै व्यक्तिले कुनै आय वर्षमा कुनै व्यवसाय वा लगानीबाट भएको आय गणना गर्ने प्रयोजनका लागि सो व्यवसाय वा लगानीबाट सो व्यक्तिको आय आर्जन गर्न सो वर्षमा आफ्नो स्वामित्वमा रही प्रयोग गरेको हास योग्य सम्पत्तिको हास भए वापत अनुसूची -२ बमोजिम हास खर्च कट्टी गर्नु पर्नेछ” भन्ने व्यवस्था भएकोमा सोही दफा १९, सँग सम्बन्धित अनुसूची-२(१) मा उल्लेखित हासयोग्य सम्पत्तिको वर्गिकरण र समूहीकरण शीर्षक अन्तर्गतको वर्ग 'ख' मा कम्प्युटर, तथ्याङ्क केलाउने उपकरण, फर्निचर, फिक्सचर र कार्यालय उपकरणहरू भनी स्पष्ट किटान गरेको देखिन्छ। करदाताले आ.व.०७१/०७२ का लागि कायम गरिएको शुरु हास आधारलाई आधार मानी सोमा यस आ.व. मा थप भएका सम्पत्तिहरूको हास आधार समावेश हुने रकम समूह 'ख' मा समूहीकृत सम्पत्तिको हास खर्च रु.२,७७,२३,५३४।०४ कट्टी गर्नुपर्नेमा रु.३,०७,९६,२२७।६३ कट्टी गरी जम्मा रु.३०,७२,६९३।५९ बढी हास खर्च दावी गरेकोमा विवाद देखिएन। यसरी बढी हास खर्च दावी गर्नुपर्नाको ठोस आधार करदाताले पेश गर्न सकेको देखिएन। विना आधार प्रमाण बढी दावी गरिएको हास खर्चलाई कानून सम्मत मान्न नमिलेको हुंदा करदाताको उक्त पुनरावेदन जिकिरसँग सहमत हुन सकिएन।

१६. तसर्थ माथि विवेचित आधार एवं कारण समेतबाट करदाता नेपाल एस.वि.आई.बैंक लि. (स्थायी लेखा नं. ३००३२३००३) को आ.व. २०७१/०७२ को संशोधित कर निर्धारण गरी ठूला करदाता कार्यालय ललितपुरबाट मिति २०७५।१०।१० मा भएको निर्णय र सोही निर्णय सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागका महानिर्देशकबाट मिति २०७६।८।२४ मा भएको निर्णय समेत मिलेकै देखिँदा सदर हुने ठहर्छ। पुनरावेदक करदाताको पुनरावेदन जिकिर पुन सक्दैन। अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु।

तपसिल खण्ड

१. फैसलाको प्रतिलिपी सहित फैसला भएको जानकारी विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय काठमाण्डौलाई पठाईदिनु।
२. प्रस्तुत फैसलाको विद्युतीय प्रति यस न्यायाधिकरणको सफ्टवेयरमा अपलोड गरी फैसलाको पीठमा जनाउनु।
३. सरोकारवाला पक्षले फैसलाको प्रतिलिपी माग गरेमा लाग्ने दस्तुर लिई नियमानुसार प्रतिलिपी दिनु।

४. प्रस्तुत पुनरावेदनको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु मिसिल ठूला करदाता कार्यालय, ललितपुर पठाई रेकर्ड मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु।

टेकप्रसाद ढुङ्गाना
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा मेरो सहमति छ।

बासुदेव खनाल
(लेखा सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुने:-

इजलास अधिकृत: सनिता लामा

ना.सु.: मनिषा अधिकारी

फैसला मिति: २०८०।१।५।३

प्रमाणिकरण गर्ने लेखा सदस्य:-

फैसला प्रमाणित मिति:

राजस्व न्यायाधिकरण काठमाण्डौ, मुकाम ललितपुरको छाप